

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Prima. Textus: Quæ est ista, quæ progreditur quasi aurora. Cantic.
6. Thema: Nativitas B. Virginis, salus est mundi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

SEPTEMBER.
IN FESTO NATIVITATIS
B. V. MARIE.
CONCIO PRIMA.

Textus. *Quæ est ista, quæ progreditur quasi aurora. Cantic. 6.*

Thema. Quam salutaris sit mundo Nativitas B. V. demonstratur.

Exordium.

Uroram emblematis loco instar Virginis formosissimæ depingo, quæ odoriferos flores, salutiferas herbas, candidas rotis uniones, aërem recreantem medullas, lucem exhilarantem præcordia, aliasque delicias, liberalissimâ manu in mundum spargit, epigraphen subscribo: *Adfert quæque prospera mundo.* Quæ pulchrior, formosior unquam Virgo nata est mundo, præ MARIA, quam cælestes genii natam in hunc mundum, auroram inticulant, auroræ comparant: *Quæ est ista, quæ progreditur quasi aurora?* utique ad captum nostrum: sicuti aurora *adfert quæque prospera mundo*, sic Maria in mundum nata, ut grata aurora, omnia prospera, salutifera, conducibilia, delectabilia orbi attulit. Aurora noctem & tenebras fugat, lucem, ac diem invehit; sic Maria natiuitate suâ, noctem, & tenebras disgratiæ abstulit, lucem, & diem divinæ gratiæ introduxit. Audiatur S. Petrus Damianus Serm. in Assumpt. V. *Hæc est aurora, quam sequitur, imò de qua nascitur Sol Justitiæ; nam sicut aurora terminum noctis, diem principium adesse testatur, sic & Virgo noctem expulit sempiternam, & de die diem, de terrâ suæ virginitatis exortum, terræ infudit.* Et iterum: *Natâ Virgine surrexit aurora; quia Maria,*

SS. Patres.

Damianus.

veri prœvia luminis, natiuitate suâ mane clarissimum illumina-
 uit. Quando nata es ô Virgo beata, perorat Rupertus Abbas in
 cap. 6. Cantic. Tunc vera nobis aurora surrexit, quia sicut auro. ^{Rupertus.}
 ra est finis praterita noctis, & initium diei sequentis, sic natiui-
 tas tua finis dolorum, & consolationis fuit initium. B. V. Maria
 aurora fuit, inquit Hugo de S. Victore Serm. 34. in principio:
 Quia & precedentis temporis, quod quasi nox erat, finis exstitit, ^{Hugo à}
 & vera lucis gratia, solisque Iustitia, qui ex ipsa progenitus est, ^{S. Victore.}
 prœventrix, & antelucanum sidus fuit. Sicut aurora valdè ru-
 tilans in mundo progressa es, ô Maria, scribit S. Bernardus in
 deprec. ad B. V. quando veri solis splendorem tanta sanctitatis ^{S. Bernardus}
 habere præcurristi, ut verè diem salutis dixerim, diem probatio-
 nis, diem, quem fecit Dominus, quem tue charitati initiari di-
 gnum fuit. Felix aurora, felicitatis diei exstitisti nuncia, talis dies,
 talem auroram diei decuit, & rectè quidem aurora implesti offi-
 cium, ipse enim Sol Iustitia de te processurus, ortum suum quâ-
 dam matutinâ irradiatione præueniens, in te lucis sua radios
 copiosè transfudit, quibus potestates tenebrarum, quas Eua pro-
 duxerat, in fugam convertisti, atque ita desideratum cunctis
 gentibus solem mundo inuexisti. Aurora est B. V. Maria, scribit
 S. Bonav. in spec. lect. 11. qua inter noctem & solem, inter ho- ^{S. Bonavent.}
 minem & Deum, inter hominem iniustum, & Deum iustum, est
 optima mediatrix, optima ira Dei refrigeratrix. Hæc aurora Ma- ^{S. Damascen.}
 ria nata diuturnum illud bellum, quod nobis cum creatore erat,
 sublatum est, per hanc nobis cum eo reconciliatio sancita, pax-
 que, & gratia donata est. Inquit S. Damascenus orat. 2. de dor- ^{nis.}
 mit. V. Concludit S. Mater Ecclesia: Natiuitas tua Dei geni-
 trix Virgo, gaudium annunciauit universo mundo, ex te enim Eccl. sicut
 ortus est Sol Iustitia Christus Deus noster, qui solvens maledictio-
 nem, dedit benedictionem. Imploratâ S. Spiritûs gratiâ Con-
 ceptus audiamus.

CONCEPTUS I.

Confirmatio.

Auroram videmus quasi fecundam matrem solem & lucem, ut infantem in sinu blandè deferre, ut amorosam genitricem brachiis constringere, & inseparabiliter cum sole & luce permanere: Maria aurora est; *Natâ Mariâ Virgine surrexit aurora veri prævia luminis*, inquit Damianus. Sol & lux est Deus: *Sol Justine Christus Deus noster; Ego sum lux mundi*. Joan. 8. De Maria inquit S. Bonaventura in spec. *Tecum Dominus, sicut sol in aurora*: Auroram Mariam, cum sole & luce, Dei inquam Filio, conjunctam videmus, Maria fecunda mater, solem & lucem, Jesum, in sinum suum reclinat, vel uberibus fovet, vel brachiis stringit, & tenet; recenter natum Jesum inveniunt pastores in sinu Maria vagientem, Reges, in sinu Mariæ sedentem, in Ægyptum fugientem Jesum, Maria in sinu deportat, in templum Maria Jesum, in sinu & brachiis defert, mortuum Jesum, in sinum suum Maria includit; rectè ergò aurora, quasi *aurea*, à Sole Deo, aurea, à luce, ac lumine divinarum gratiarum. Semper cum sole aurora, semper cum luce, ac lumine. Quis nunc causam dicet, Solem Justitiæ Deum, lumen gratiarum Jesum, cur Maria semper secum retineat, vel in sinum reclinet, vel uberibus foveat, vel brachiis stringat, ac teneat? Dicit S. Bonaventura in spec. *Tecum Dominus sicut sol & aurora*: Sol in aurora est quidem ignis, ast ignis non urens, sed illuminans, & refrigerans, ignis non exsiccans, sed recreans & humectans, ignis non nocens, sed fovens, ignis omni creaturæ blandus, gratus, acceptus, & proficiuus: progreditur ergò Maria ut aurora, ut aurora solem & ignem, Deum, Christum Jesum in sinum suum reclinat, inter ubera fovet, brachiis deportat: ut nempe Deus, nobis sol in aurora sit & maneat; semper suavis, mitis, & blandus, recreet omnes, nullum exurat, fovet omnes, noceat ulli. Optimè Albertus Magnus in Bibliâ Mariânâ lib. Genes. N. 12. *Ipsa post DEUM principium omnis gratiæ in nobis.*

CON.

CONCEPTUS II.

S. Isidorus in lib. Ethimologiarum, Auroram derivat, ab aurâ suaviter rorante: ut aurora, idem sonet, quod *aura rorans*: aurâ roranti inscribit Academicus; *refrigerat, & erigit lassos*: flores, inquam, & herbas ab ardore solis lassas & exsuccas; aurora progrediens refrigerat, ac erigit: Sic Maria in nativitate suâ humano generi, ab ardore iræ Dei exhausto, lassio, atque prostrato, fuit aurora, aura rorans, ardorem iræ Dei temperavit, roris gratiarum guttulis resperfit, refrigeravit, erexit. Ita ad Virginem natam suspirat S. Germanus: *Sola ô Domina mea, sola, quæ sola mihi ex Deo solatium, sola astus in me existentis, divinus ros; & exsiccati nostri cordis divinitus irrorans aspersio*. Experiencia discimus, aurorâ progrediente, & aurâ rorante, cœlum mel, & dulcissimum liquorem stillare: In antiquo etiam Testamento legimus, quod manè ros ceciderit, quem ocus manna suavissimum secutum est: ita Exodi 16. *Manè quoque ros jacuit super circuitum castrorum, cumque operuisset superficiem terræ, apparuit in solitudine minutum &c. quibus ait Moyses: Iste est panis, quem dedit vobis Dominus ad vescendum &c. appellavitque nomen ejus Man, quod erat quasi semen coriandri album, gustusque ejus quasi simile cum melle*. Hoc Man figura est gratiæ Dei, quæ gratia, postquam Maria, hæc aurora, aura rorans, super terram progressa est, suavis, & dulcis animarum cibus, ab omni cupiente gustatur, & sumitur. Ita S. Paulus ad Titum cap. 3. *Apparuit gratia & benignitas, Salvatoris nostri Dei*. Et David Psalmo 33. hortatur: *Gustate & videte, quàm suavis sit Dominus*. Optimè Hugo à S. Victore Serm. 34. *Maria aurora, veræ roris gratiæ, prænuncia fuit*.

CONCEPTUS III.

Doctissimus Calamato in Sabbatho post Dominicam I. Quadragesimæ, docet: Auroram, idem sonare, quam *auream horam*. Maria, in terram nata est, ut progrediens aurora, generi humano certè

certè fuit *aurea hora*; aurea hora, quia Virgine nata, maledictio in hominem lata, benedictione compensata est, sol gratiæ divinæ illuxit nobis, non sævientem, sed miserentem patrem, Deum experimur; in figuris veritas depicta patet: Genes. 32. Cum Jacob totâ nocte luctabatur cœlestis genius, manè factò, aurora progrediente, à luctu cessat, amicitiam cum Jacob iniit, gratiam ei exhibet copiosam: *Ecce vir luctabatur cum eo usque mane &c. dimitte me, jam enim ascendit aurora &c. benedixit ei in eodem loco.* Vir luctator Deus erat, Jacob à Deo graviter læsus, & vulneratus, humanum genus figuravit, quod aliquot millibus annorum durissimè habitum est, ac severissimis divinæ justitiæ fulminibus castigatum luxit, ab hac luctâ, & severissimâ justitiâ cessavit Deus, cum homine amicitiam iniit, gratias & benedictiones hucusque ei exhibet copiosissimas, quæris quando? dum manè factum esset, dum aurora Maria progressa, & nata fuisset in terram, Maria, aurora, facta est nobis *aurea hora* divinarum gratiarum, & benedictionum. Sic docente S. Matre Ecclesia: *Nativitas tua Dei genetrix, gaudium annunciauit universo mundo, ex te enim ortus est Sol Justitia Christus Deus noster, qui solvens maledictionem, dedit benedictionem, & confundens mortem, donavit nobis vitam sempiternam.* Subscribit S. Joannes Damascenus orat. 2. de dorm. Virg. *Diuturnum illud bellum, quod nobis cum creatore erat, sublatum, & extinctum est, per hanc nobis cum eo reconciliatio sancita, paxque & gratia donata est.* Testante Apostolo ad Ephes. cap. 1. *Benedixit nos, in omni benedictione spirituali in cœlestibus.*

CONCEPTUS IV.

Quæcunque parte se vertant filii Israël, non nisi interitum & ruinam suam conspiciunt, à facie præbet se mare rubrum, quod si ingrediantur, submergentur, à dorso, insequitur armatus Rex Pharaon, qui consistentes ad unum omnes trucidabit ac interficiet; ad latera se præbent vastissima deserta Arabiæ, in quæ si fugerint, fame & siti mortificati interibunt; afflictissimo, undique miseris circum-

circumdato populo, tandem desuper venit auxilium & solatium, gratia, & misericordia; mare se dividit, iter pandet, per quod sicco vestigio transeuntes salvati, hostem in mediis fluctibus submersum intuentur. Sienti, & esurienti populo in deserto, ecce durissimum saxum profundit limpidam, cœlum depluit panem, & escam dulcissimam: quæris denuò, quando populus Israël tan-
 tis favoribus desuper donatur, & gratiis ditatur? dicit tempus liber Exodus cap. 14. *Famque advenerat vigilia matutina, & ecce respiciens Dominus super castra Ægyptiorum per columnam ignis, & nubis, interfecit exercitum eorum, & subvertit rotas curruum eorum.* Mane auroræ, erat illud tempus aureum, quo tantæ gratiæ Judæis à cœlo datæ sunt. Per hoc mane, & tempus auroræ, quid aliud, quam natam Virginem intelligam, Maria, aurora, *aurea hora* generi humano exstitit, dum hæc nata, Deus clementissimis oculis, in gravissimis animæ & corporis periculis constitutos respicit, ac brevi filium suum unigenitum transmittit in terram, qui tyrannidem Dæmonis abstulit, morte suâ incolumes, per mare rubrum miseriarum & periculorum nos traduxit; manna dulcissimum corporis sui cibum viatoribus in deserto hujus mundi, dedit, & instituit, quo confortati, planè in patriam cœlestem perveniamus, ad hoc mane, & auroram respexit David, dum canit Ps. 89. *Repleti sumus mane misericordiâ tuâ;* verissimè Rupertus Abbas lib. 6. in Cantic. *Quando nata es ô Virgo beata, tunc vera nobis aurora surrexit, aurora, aurea hora, præ-nuncia diei sempiterni, quia sicut aurora quotidiana finis præterita noctis, & initium diei sequentis, sic nativitas tua ex semine Abrahæ clara ex stirpe David, finis dolorum, & initium consolationis fuit, finis justitiæ, & lætitiæ nobis exstitit principium.*

CONCEPTUS V.

Sunt, qui auroram, ab ore aureo derivant, ut idem sonet aurora, quasi *aurea ora*, os aureum, expertissimum Advocatum, Intercessorem, ac Patronum nominamus. Et quis magis perorat pro nobis, intercedit, ac patrociniatur, quam Maria, exindè

Pars II.

(Ff)

aureum

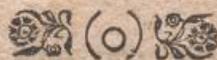
aureum hoc os Spiritus S. vittam coccineam intitulat: *Sicut vit-
ta coccinea, labia tua.* Cantic. 4. Theodoretus legit, *sicut fu-
niculus coccineus*: cur Maria vitta, aut funiculus coccineus dicitur?
Explico me facto Numerorum cap. 2. Rahab meretrix, ab
excidio, & interitu salvatur, medio funiculo coccineo, quem de
fenestra pendulum exposuit; funiculo coccineo ergò comparatur
labia Mariæ, ad indicandum: per Auroram, per *aurea ora*,
intercedentis, patrocinantis Virginis, innumeros peccatores ab
interitu & ruina tam temporali, quam sempiternâ, tueri, præser-
vari. Audire libeat Bernardinum de Busto in Mariali part. 12.
Serm. 2. de coronâ B. Virginis: *O Christiane bona nova tibi an-
nuncio, sicut Maria apud Deum omnibus Sanctis est potentior, ita
apud Deum pro nobis diligentius intercedit, & ferventius. Ideo
que, ô peccator! ne te desperationis barathro immergi sinas, sed
confidenter ad hanc potentissimam clementissimamque Advocatam
recurre: ipsa tibi succurret sine dubio, quia potest &c.*

Epilogus.

Pierius lib. 55. recenset, Indiæ habitatores auroram sic ve-
nerasse: Auream patenam repletam oleo limpidissimo, orienti
auroræ exponebant, hoc cultu omne bonum ab aurorâ sibi pro-
mittentes. Aurum, charitatis est symbolum, oleum verò devo-
tionis, ac religiosi cultûs, cor tuum Christiane aurea fiat patena,
aurea, inquam, omnimodè Mariam amans; sic aureum amorousum
cor tuum, reple oleo devotionis, & singularis cultûs erga Virgi-
nem, & omne bonum ab hac aurorâ tibi spondeo: bonum, ut
mediante hac aurora, te Sol Deus illuminet, non urat. Bonum,
ut te Deus rore gratiarum refrigeret, consoletur; bonum, ut me-
diante aurora, Maria, eveniat tibi aurea hora, mortis felicitis.

Bonum tandem, ut Maria aurora sit tibi ad tremendum tri-
bunal aurea ora, quibus iudicem placet, æter-
nam felicitatem procuret.

Amen.

IN FESTO